



Minister Zuhal Demir © Kabinet minister Demir

## Interview

# Interview met minister Zuhal Demir

Interview door Jurgen Tack

Ik heb in de laatste maanden niemand meer ontmoet die durfde te stellen dat het Zuhal Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme ontbrak aan enthousiasme en gedrevenheid. Een minister die de durf heeft om 10.000 ha bijkomend bos tegen 2030 naar voor te schuiven waarvan ze 4.000 ha wil realiseren tijdens deze legislatuur, daar gaan we graag eens op de koffie. Maar met een COVID 19-pandemie die nog steeds niet onder controle is, doen we dat toch liever op een alternatieve wijze. Een e-meeting met de minister op de achterbank van haar wagen, op weg naar Brussel na het openen van het meest duurzame vakantiepark in Vlaanderen, heeft evenwel ook zijn charme.

**JT:** zelden hebben we een Minister gezien die met zo'n gedrevenheid de bosoppervlakte in Vlaanderen wil vergroten. Is dit een lang gekoesterde droom of een nieuw inzicht dat u opdeed als Minister verantwoordelijk voor het Vlaamse bos en de Vlaamse natuur?

**ZD:** als Limburgse zit bos en natuur eigenlijk wel een beetje in mijn DNA. Ik ben opgegroeid aan de Stiemerbeekvallei, ik heb gespeeld in de bossen van de Kattevennen en in het natuurgebied de Maten. Als Limburgse Minister sta je dus wel heel dicht bij natuur en bos, maar ook in de samenleving is er meer vraag naar natuur en bos. In de ruimtelijke plannen van 1997 werd reeds beloofd aan de maatschappij dat er 10.000 ha bijkomend bos zou gerealiseerd worden tegen 2012. Die zijn er nooit gekomen. Ik denk dan ook dat het goed is dat ik die belofte die door de generatie politici van 1997 is gemaakt voor de maatschappij tracht te realiseren. We beginnen daarbij met 4.000 ha deze legislatuur. Natuurlijk is het een pracht van een job om Vlaanderen groener en gezonder te mogen maken. Ik denk dat het ook tijd wordt dat daar werk wordt van gemaakt. Je merkt immers dat de maatschappij, van jong tot oud, van ondernemers tot particulieren, daar mee bezig is. Vanuit de overheid moet je dan ook het momentum grijpen om daarmee aan

de slag te gaan. Mijn engagement kan dan ook gezien worden als een combinatie van een persoonlijke link met natuur en bos en de grote vraag naar bos en natuur vanuit de maatschappij.

-----  
Natuurlijk is het een pracht van een job om Vlaanderen groener en gezonder te mogen maken.  
-----

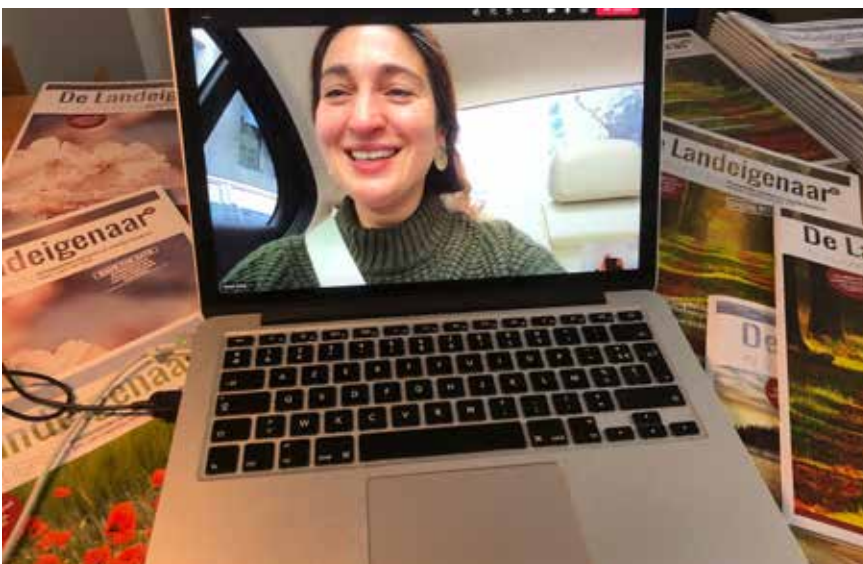
**JT:** de doelstelling om deze legislatuur 4.000 ha bos te realiseren en 10.000 ha tegen 2030 is zeer ambitieus. Zeker binnen een sector die traditioneel op heel lange termijn plannen maakt. Hoe wil u dit realiseren?

**ZD:** ik weet dat de ambitie heel hoog is. Ik vind dat de lat ook hoog mag gelegd worden. Als ik kijk naar de ontbossingen in Vlaanderen in de afgelopen 20 jaar dan stel ik vast dat er 4.500 ha ontbost werd en er daarvan nog steeds 1.500 ha moet gecompenseerd worden. Er is in die periode





Minister Zuhal Demir © Kabinet minister Demir



Minister Zuhal Demir tijdens het interview © Jurgen Tack

ook amper bos bijgekomen. Dus ligt de lat eigenlijk nog hoger. Maar ik vind dat ook goed. Dat zorgt voor een *sense of urgency*. We gaan dit realiseren door goed samen te werken. Dat is voor mij absoluut het sleutelwoord. De realisatie van dit project moet gebeuren in samenwerking met de hele samenleving, gaande van lokale besturen en private eigenaars tot natuurverenigingen en De Bosgroepen. Dus met z'n allen! Dat is voor mij heel belangrijk. Daar moeten ook financiële middelen tegenoverstaan. Het is de eerste keer dat er een plan op tafel ligt en dat er meteen ook € 128 miljoen op tafel ligt om dat plan te realiseren. Maar er moeten ook administratieve drempels weg-gewerkt worden. Zo moeten subsidies bij private eigenaars sneller uitbetaald worden. Ik vind het heel belangrijk dat je een goede dienstverlening geeft aan de mensen die bereid zijn om mee hun schouders te zetten

onder de realisatie van onze doelstellingen. ANB is zich momenteel aan het organiseren om die goede service te garanderen aan iedereen die meewerkt aan de bosuitbreidingsdoelen.

-----  
 Het is de eerste keer dat er een plan op tafel ligt en dat er meteen ook € 128 miljoen op tafel ligt om dat plan te realiseren.  
 -----

**JT:** met het oog op het realiseren van de bosuitbreiding bent u als geen ander in staat geweest de aan bos gerelateerde organisaties samen rond de tafel te krijgen. Hoe belangrijk is die samenwerking voor u?

**ZD:** die samenwerking is cruciaal en vind ik ook echt heel belangrijk. Het project staat of valt met die samenwerking. Vandaar dat

we de bosalliantie hebben opgezet; hierin zitten de mensen die de kennis hebben, de knowhow hebben, die weten hoe je een bos moet planten. Dat gaat van de private landeigenaars tot natuurverenigingen, van De Bosgroepen tot lokale besturen en provincies. Iedereen moet mee het bad in. Zelfs ondernemingen doen mee. Torfs bijvoorbeeld (keten van schoenenwinkels – nvdr) zet ook zijn schouders onder dit project. En ik zie dat ook heel wat andere ondernemers de afgelopen dagen in de kranten komen aanzetten met allerlei bosprojecten. Ik ben dan ook blij als Minister dat we de bosuitbreiding met z'n allen gaan realiseren en dat iedereen in de bosalliantie ook echt de drive heeft om daar werk van te maken. Ook particulieren kunnen trouwens helpen wanneer ook zij een bos willen planten. Die kunnen meedoen via [plantjeeigenbos.be](https://plantjeeigenbos.be). Er is een hele dynamiek aan de gang in de samenleving en die dynamiek moeten we vasthouden. De dynamiek is zelfs groter geworden door toedoen van corona. Mensen kunnen niet op café of restaurant en dus gaan ze wandelen. Waar ik ook in het weekend ga wandelen, ik kom heel veel mensen tegen met hun gezin. Dat is een extra push voor beleidsmakers en ook voor mezelf om die bosuitbreiding nu echt wel te gaan realiseren. We moeten dat doen voor onze kinderen en kleinkinderen. Het zal Vlaanderen immers veel mooier maken. De bosuitbreiding is ook een deel van de oplossing voor de klimaatuitdaging waar we voor staan. Bossen zorgen voor afkoeling tijdens de zomer en dragen bij tot de reductie van CO<sub>2</sub>. Ook voor ons mentaal welzijn zijn bossen belangrijk. Zelf doe ik op maandagochtend steeds een wandelvergadering. Anders zit je steeds weer met 2 in een kantoor te



Minister Zuhal Demir © Kabinet minister Demir

vergaderen, terwijl buitenlucht er net voor zorgt dat je meer inspiratie opdoet. Investeren in bossen is dus echt wel belangrijk voor de toekomst van heel veel mensen.

*JT: er zijn nog tal van knelpunten om Vlaanderen massaal aan het bebossen te krijgen: ik denk aan de pachtwetgeving waarbij eigenaars niet steeds toegang hebben tot hun eigen grond om te bebossen, de administratieve bekommernissen die bosbeheer met zich meebrengt, de hoge druk op nog beschikbare gronden... Worden deze knelpunten in de nabije toekomst ook aangepakt?*

*ZD: het regeerakkoord stelt dat de pachtwet wordt hervormd. Ik ben zelf jurist. De pachtwet is heel sterk verouderd en voldoet niet meer aan de noden van vandaag. Die hervorming moet evenwel evenwichtig gebeuren met de nodige aandacht voor de vele gevoeligheden. De bedoeling is dat ik dit samen met collega Crevits ga bekijken.*

*JT: vele boscijenaars zien omwille van klimaatwijziging en de mogelijk daaraan gelinkte droogte van de afgelopen jaar steeds meer inheemse boomsoorten die het moeilijk hebben. Ziet u het gebruik van meer exotische maar niet-invasieve soorten als een waardevolle aanvulling op de traditioneel Vlaamse boomsoorten?*

*ZD: we krijgen inderdaad heel veel mails van mensen die nog maar pas bomen hebben geplant en die door de droogte van de afgelopen zomers reeds afgestorven zijn. Hier moeten we rekening mee houden. Beleidsmatig kiezen we voor inheemse boomsoorten die klimaatrobust zijn. Daarvoor kijken we ook al wat meer naar*

het zuiden: Noord-Frankrijk, Zuid-Duitsland. We zullen samen met de wetenschappers van het INBO kijken welke soorten klimaatrobust zijn. Zij zullen bepalen welke bomen bijvoorbeeld tegen droogte kunnen. Uiteraard doen we dat ook samen met onze Vlaamse kwekers die hier wereldfaam in hebben en die de komende jaren trouwens heel veel werk gaan hebben. We hebben immers miljoenen bomen nodig. Maar we moeten ook kijken naar de planttechniek: welke gronden zijn geschikt, moeten we niet denken aan andere planttechnieken? We denken dat we op deze wijze het hoofd kunnen bieden aan de droogte en klimaatproblematiek.

*JT: private eigenaars zijn steeds actief geweest in het bosbeheer. Vaak speelt hier een economische component. Is er in Vlaanderen plaats voor economische bosbouw?*

*ZD: in Vlaanderen is er plaats voor duurzame economische bosbouw. Vlaanderen is uiteraard dichtbevolkt, dus wordt er ook veel hout verbruikt. Maar mensen willen ook genieten van natuur en willen het bos in kunnen gaan om te recreëren. Een goed evenwicht vinden is dan ook van groot belang. Een grote uitdaging voor bosbeheerders is goed en transparant communiceren. Ik merk immers dat het kappen van bomen heel gevoelig ligt, ook wanneer bossen worden gekapt om plaats te maken voor heide of andere natuur. Dat is een gevoeligheid in de samenleving waar we rekening mee houden. Ik zeg vaak tegen natuurorganisaties, maar ook tegen bosbeheerders, dat we daar duidelijk moeten over communiceren. Er is plaats voor duurzaam economisch bosbeheer maar we moeten dit verzoenen met andere ecosysteemdiensten die het*

bos ons levert. Door open en transparant te communiceren, creëer je immers het nodige draagvlak.

-----  
*Een grote uitdaging voor bosbeheerders is goed en transparant communiceren. Ik merk immers dat het kappen van bomen heel gevoelig ligt, ook wanneer bossen worden gekapt om plaats te maken voor heide of andere natuur.*  
-----

*JT: graag geven we u ook de kans om in uw eigen bewoordingen de private eigenaars op te roepen hun schouders onder de bosuitbreiding te zetten. Wat is uw boodschap aan hen?*

*ZD: ik wil jullie in de eerste plaats bedanken als organisatie voor de goede en constructieve samenwerking voor de realisatie van dit project. Ik wil ook jullie leden bedanken die meewerken aan de realisatie van de bosdoelstellingen. Zij die overwegen om mee te doen: doe het voor onze kinderen en kleinkinderen en voor de toekomst van Vlaanderen. Laten we Vlaanderen mooier en groener maken. Vanuit de overheid beloven we dan dat we de private eigenaars geen bijkomende administratieve rompslomp en procedures bezorgen. De overheid zal zich zo organiseren dat ze een goede dienstverlening kan garanderen voor zij die mee instappen in dit project. En we gaan iedereen nodig hebben want ik alleen ga vanuit Brussel die 4.000 ha niet kunnen realiseren. We hebben jullie nodig. Laat ons dan ook allemaal ons steentje bijdragen aan een groener en mooier Vlaanderen.*